

Això és Amèrica?

El terme municipal de Les Oluges, a la Segarra, té una extensió de 1.900 hectàrees. Caldria precisar que aquests 19 quilòmetres quadrats corresponen a la superfície catalana, el terreny que conformen els tres nuclis del municipi, Les Oluges, Santa Fe i Montfalcó Murallat, des de temps era temps. Aquest petit poble de 195 habitants, però, és amo i senyor d'un territori molt més extens a ultramar, concretament a l'Argentina, on posseeix ni més ni menys que unes altres 60.000 hectàrees. És a dir, uns terrenys que són trenta vegades més grans que tot el terme municipal. No es tracta de cap annexió *made in USA*, sinó de la insòlita herència que va deixar al seu poble natal un indià a qui, pel que sembla, li van anar molt bé les coses. L'Ajuntament estudia aquests dies què fer amb aquest llegat de Pere Vila i Codina.

Aquesta curiosa història es remunta a l'any 1916, quan va morir Vila i Codina, que havia nascut a Les Oluges cinquanta-sis anys abans. Als vint-i-cinc havia emigrat com a peó de granja a l'Argentina i posteriorment va reunir una gran fortuna en aquest país sud-americà. Mai no va perdre, però, un sentiment d'enyorança cap al petit poble de la Segarra que el va veure néixer i cap al conjunt de les terres catalanes. Tant és així que, abans de morir, va deixar escrit que destinava tota la seva herència a la millora dels nens desfavorits de Catalunya. A més a més, va llegar una part important de les seves propietats, fins un total de 60.000 hectàrees, als veïns de Les Oluges, segons va especificar en el seu testament. El text afirmava textualment que el seu desig era "que els fills del meu poble natal posseeixin a perpetuïtat aquestes terres, sense poder vendre-les, i amb el seu usdefruit

construeixin i mantinguin un bon col·legi amb bons professors, i que la resta ho inverteixin en millores i compres de propietats per al bé de tots els fills del poble". La beneficència, i sobretot l'educació, era una veritable obsessió per a aquest bon home. Està documentat que una comissió de veïns de Les Oluges, una vegada coneguda aquesta herència, es va desplaçar a l'Argentina per conèixer les propietats que havia heretat el municipi, tot i que no es va poder treure gran cosa en clar d'aquella visita, segons va publicar el diari *Segre*. És per això que l'Ajuntament ha iniciat una investigació per conèixer la situació jurídica actual d'aquesta important extensió de terres al cor de l'Argentina. Una vegada elaborat un informe que aclareixi aquest extrem, el consistori segarrenc decidirà quin destí dona a aquest llegat.

Per donar difusió a la figura de Pere Vila, l'Ajuntament de Les Oluges ha programat tota una colla d'activitats i iniciatives que es desenvoluparan a tot Catalunya. S'ha programat l'organització d'una exposició documental a Barcelona que recorre la trajectòria vital d'aquest mecenes a partir de material recollit als arxius històrics de l'Ajuntament de Lleida, la Diputació lleidatana i el Consell Comarcal de la Segarra. Antonio J. Alins Rodamilans, llicenciat en Ciències de l'Educació, impartirà una conferència també a Barcelona sobre la figura del personatge segarrenc. Alins és autor de diversos estudis sobre el fons documental i l'herència de Pere Vila. Igualment a la capital catalana s'ha previst la inauguració de la Biblioteca Pública Pere Vila, a l'interior del centre educatiu que duu el nom del mecenes. Segons ha explicat la coordinadora del muntatge, Roser Bosch, el pròxim 4 d'octubre està previst inau-

Un indià llegà
al seu poble natal,
a la Segarra,
60.000 hectàrees
a l'Argentina.
El poble de Les Oluges,
que té un terme
municipal trenta
vegades més petit
que aquests terrenys,
estudia ara què fer
amb l'herència
de Pere Vila i Codina.

Amb vint-i-cinc anys Vila va anar a l'Argentina per a treballar com a peó ramader

gurar una exposició sobre ell a la Biblioteca Pública de Lleida. La resta d'activitats assenyalades havien de començar aquest mes d'abril. També s'ha previst la publicació d'un volum que reunirà els estudis històrics d'Alins Rodamilans i de la historiadora argentina Margarita Guspi, natural de Santa Fe, població en què va morir Pere Vila fa gairebé un segle.

L'aventura americana d'aquest mecenes va començar l'any 1885, quan amb vint-i-cinc anys va abandonar la Segarra i va emigrar cap a l'Argentina com a 'chacra' (peó ramader) a la recerca d'una

Pere Vila i Codina va ser un mecenes preocupat per l'ensenyament públic. Aquest retrat del segarrenc formarà part de l'exposició que es podrà veure a Les Oluges i Barcelona.

La preocupació per la docència seria una constant en tota la seva vida

fortuna que trobaria amb el pas dels anys. Ja durant la seva vida va destinar una bona part de la riquesa que va atresorar a l'aportació desinteressada de recursos i diners per a la millora de l'ensenyament en aquest país sud-americà. Aquesta preocupació per la docència seria una constant en la seva trajectòria vital. El seu principal objectiu era fer arribar una educació digna a les capes socials que no hi tenien accés per falta de recursos, que en aquell temps eren moltes. A més a més de la seva tasca al país sud-americà, va donar també amb aquesta mateixa finalitat benèfica 500.000 pesos de l'època a Cervera, 500.000 més a la província de Lleida, un milió a Espanya i un altre milió a la ciutat de Barcelona, on es va edificar el centre docent públic Pere Vila, que encara continua actiu al costat del Palau de la Justícia de la capital catalana. Totes aquestes donacions les va fer amb una única condició: que es destinessin a la millora de l'ensenyament públic i a la seva efectiva universalització entre les capes més desfavorides del teixit social. El partit judicial de Cervera va crear una fundació patrocinada per la Diputació de Lleida per emparar les donacions a la demarcació, bona part de les quals es van destinar a escoles integrades en la Mancomunitat de Catalunya, d'acord amb el que ha constatat un dels estudis elaborats per Antonio J. Alins Rodamilans sobre la figura i l'obra del mecenes segarrenc, publicat a Palestra Universitària de Cervera.

Ara és l'Ajuntament de Les Oluges qui vol decidir el destí que dona a les 60.000 hectàrees que li va llegar Pere Vila a l'Argentina. I ja sap les condicions del donant: no es poden vendre i s'ha de destinar com a mínim una part de l'usdefruit a la millora de l'ensenyament.

Anna Sàez

Oferta de feina

Gestor de jornades econòmiques i empresarials

Nom de l'empresa: **Institut Ignasi Villalonga d'Economia i Empresa**
Activitat de l'empresa: **Promoció d'estudis i seminaris econòmics i empresarials** a Catalunya, Catalunya Nord, Andorra, País Valencià i Illes Balears.

Salari: A convenir.

Jornada: Completa.

Ciutat: Barcelona, amb possibilitat de desplaçar-se.

Contacte per sol·licituds: **963106862. administracio@iivee.org** (matins)

Observacions: El càrrec de gestor és per a la zona de Catalunya. La direcció general de l'empresa està situada a l'oficina de València. Es valorarà experiència laboral en institucions de promoció econòmica, organitzacions no governamentals, així com altre tipus d'experiència i coneixements del món associatiu econòmic i empresarial i en l'organització d'esdeveniments. La feina requerida combinarà les tasques administratives, així com alguna part de gerència en l'organització de seminaris i coordinació amb la resta d'oficines de l'Institut Ignasi Villalonga. Es valorarà la disponibilitat de vehicle propi.